

Teye Electric Gypsy La India S

Gitaar voor

Een Groningse flamencogitarist die jarenlang in Spanje verbleef, door Amerika toerde met Joe Ely en nu in Austin, Texas elektrische gitaren bouwt die misschien wel tot de beste ooit behoren... Geintje zeker? Absoluut niet. Maak kennis met Teye!

tekst Oscar Timans foto's Dennis Boxem

Alle Teye gitaren worden met de hand gebouwd in de Verenigde Staten. Er is één model, Electric Gypsy, dat in drie series wordt gemaakt. De verschillen zitten met name in de arbeidsintensieve versieringen, de elektronica en de kwaliteit van het toonhout. De T-serie is de minst dure reeks, daarna komt de S-serie en de alles overtreffende trap is de hoogstpersoonlijk door Teye gebouwde A-serie. Wij testen de La India uit de S-serie.

Ontwerp

Sommige lezers zullen een déjà vu beleven bij het zien van de La India S: Teye's gitaren doen qua uiterlijk denken aan de legendarische instrumenten van wijlen Tony Zemaitis, maar de gelijkenis gaat niet verder dan het gebruik van gegraveerd aluminium. De Teye is geen Zemaitis-kloon, met name onderhuids zijn de verschillen groot. Over smaak valt niet te twisten, maar opvallen doe je zeker met een Teye!

De La India S bestaat uit een body en hals van zorgvuldig geselecteerd mahonie, een ebbenhouten toets, een gegraveerd aluminium bovenblad (met daaromheen een fraaie inleg van kunsthars met turkooispoeder) en topkwaliteit hardware: Jason Lollar humbuckers, Grover stemmechanieken, 'military-grade' potmeters en schakelaars, en Teye's unieke elektronica, waarover later meer. Overigens kan in plaats van kunsthars met poeder ook echt turkoois gebruikt worden, tegen een meerprijs van zo'n 15 duizend euro...

De sleuven in de topkam zijn exact op maat, tot op een fractie van een millimeter nauwkeurig. De keerzijde hiervan is dat ze misschien wat ruimer gemaakt zullen moeten worden als je eens een dikker

setje snaren wilt gebruiken (standaard wordt er een D'Addario .010 setje op gezet, Teye vindt zijn gitaren daarmee het beste klinken). Het enige minpuntje dat we konden vaststellen is dat de G-snaar een nare snerp laat horen als je met een plectrum hard een flageolet aanslaat boven de 7e fret. Dit komt omdat de snaar niet alleen het brugzadel raakt, maar ook tegen de achterkant van de brug resonanceert. De gitaar heeft een lange mensuur van 648 mm, wat bijdraagt aan een strakkere en vollere toon.

De La India S is met grote zorg gebouwd, maar dat wil niet zeggen dat iedereen dit een prettige gitaar zal vinden. Qua ergonomie zijn er een aantal opvallende zaken te noemen, die voor de één geen enkel probleem zullen zijn, maar waar de ander niet mee uit de voeten zal kunnen. Om te beginnen zijn er drie humbuckers in plaats van de gebruikelijke twee; voor sommige gitaristen zal het even wennen zijn dat hun plectrum soms het middelste element raakt. Minder vrolijk werd ik van de vlijmscherpe uitsteeksels rondom de bevestigingsbussen van de brug. Ze maken deel uit van een ringvormige decoratie die doet denken aan een bloem, met doorns en al. Dat is echt oppassen geblazen! Ook aan de elementringen kun je je bezeren omdat ze van massief metaal zijn, behoorlijk dik en een beetje puntig. Verder zijn de vier draairegelaars voorzien van een gekartelde plastic buitenkant, die weliswaar veel grip biedt, maar een te scherpe bovenrand heeft die bovendien iets uitsteekt. Je zult je op deze gitaar wel twee keer bedenken voordat je windmolens à la Pete Townshend gaat doen!

Geluid en bespeelbaarheid

Van een gitaar in deze prijsklasse mag je verwachten dat de bespeelbaarheid dik voor elkaar is en dat is ook zo. De hals is opvallend breed en de bolling van de toets voelt precies goed, met een radius

het leven

van 10 inch bij de topkam, aflopend naar 16 inch bij de 24e fret. De breedte van de hals zal voor sommige gitaristen misschien even wennen zijn, maar na verloop van tijd wil je nooit meer iets anders. De hals ligt heerlijk in de hand en de extra breedte maakt dat je op de La India S alle ruimte hebt voor complexe akkoorden en fingerpicking. De kwaliteit van het fretwerk is prima: keurig ingezet, gevakt en afgerond. De gitaar blijft uitstekend op stemming en de intonatie is tiptop.

Om een lang verhaal kort te maken: de La India S is de best klinkende elektrische gitaar die ik tot nu toe in handen heb gehad en daarnaast een van de veelzijdigste. Zo, dat is eruit! De combinatie van topkwaliteit mahonie, het aluminium bovenblad, de Jason Lollar humbuckers en Teye's elektronica leiden tot een zeer resonant geluid over een enorm breed frequentiebereik. Volledig hifi, maar dan zonder enige vorm van kilheid of steriliteit. Het laag is opvallend diep, maar ook glashelder en totaal niet modderig. Het hoog loopt heel ver door, maar is geen moment dun of schel. De middentonen zijn enorm complex: er komen allerlei nuances in het geluid voorbij die moeilijk onder woorden te brengen zijn. Noten bloeien prachtig op naarmate je ze langer uit laat klinken. Het is net als met een goed glas wijn: je proeft steeds nieuwe dingen. En dit alles, beste lezer, is totaal onafhankelijk van hoe de schakelaars en regelaars op de gitaar staan. Je hoeft niet op zoek naar de 'sweet spot' want

die is er niet – ieder geluid dat deze gitaar voortbrengt is even inspirerend.

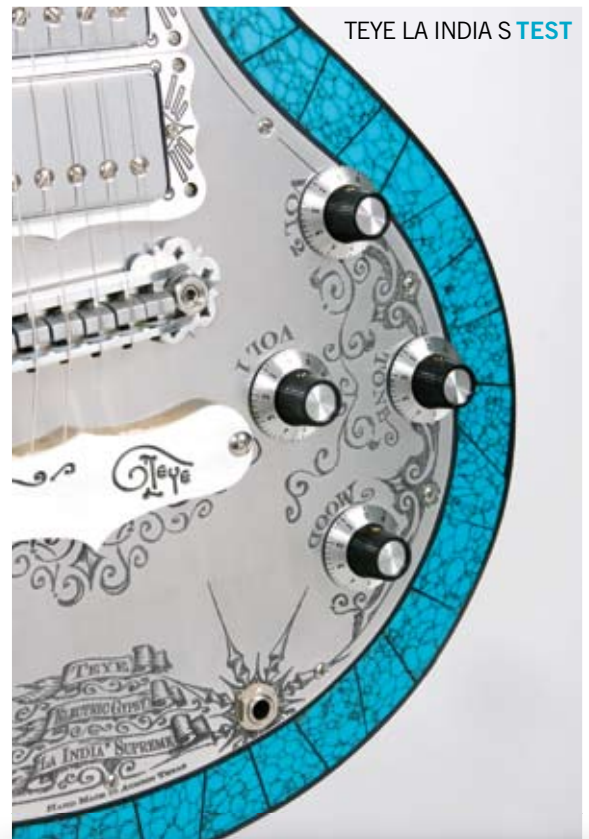
Elektronica

Het lijkt vertrouwd: de vier draaielementen van de Les Paul en de vijfstandenschakelaar van de Strat. Maar schijn bedriegt, want alles is bij Teye anders dan je gewend bent! Laten we beginnen met de vijfstandenschakelaar, die de volgende combinaties biedt:

- Stand 1 – brug
- Stand 2 – brug en midden
- Stand 3 – brug en hals
- Stand 4 – midden en hals
- Stand 5 – hals

Het leuke is dat de twee volumeregelaars 'meewandelen' met de elementschakelaar. Ofwel: in de standen 2, 3 en 4 regelen ze het volume van de elementen die geselecteerd zijn, waarvan je de balans naar smaak kunt afregelen. Om alleen het middenelement te gebruiken kies je stand 2 of 4 en draai je de volumeregelaar van het element dat je niet wilt horen dicht. Met wat gepriegel is het overigens ook mogelijk om 'tussenstanden' te vinden, bijvoorbeeld tussen stand 4 en 5, waarmee nog meer geluiden mogelijk zijn.

Geen mogelijkheid om de humbuckers te splitsen? Nee. Althans: niet op de conventionele manier. Dat brengt ons bij de 'mood'regelaar. Teye wil niet kwijt hoe het precies werkt, maar in iedere Teye gitaar uit de S- en A-serie zit een met epoxy gevulde coladop waar allerlei draden

De werking van de moodregelaar is geheim, maar het resultaat is indrukwekkend

uitkomen. Het is geen variabele coilsplit en het is passief, dus geen batterijen. Hoe het ook mag werken, het is te gek! Draai de moodregelaar terug en je krijgt iedere denkbare verhouding tussen geluiden die je associeert met 'humbucker' en met 'enkelspoels', maar op een manier die veel muzikaler is dan wat je kunt bereiken met een coilsplit. Nee, de Teye klinkt niet precies als een Strat of een Les Paul. Persoonlijk vind ik dat de La India beter klinkt dan welke andere gitaar ook en daarnaast iets totaal nieuws toevoegt.

Conclusie

Het uiterlijk zal niet iedereen kunnen bekoren, maar dat is een kwestie van smaak. De Teye La India S is geschikt voor alle denkbare muziekstijlen, met een natuurlijke voorkeur voor rock 'n' roll (denk aan Wild Romance, Stones, Black Crowes). Een gitaar voor het leven, die je nooit meer uit handen wilt geven als je er een paar uur op gespeeld hebt. De prijs is navenant, maar als je bedenkt wat pianisten, violisten en dergelijke kwijt zijn aan een goed instrument, dan valt het wel weer mee.

TESTRESULTATEN TEYE ELECTRIC GYPSY LA INDIA S

Constructie	★★★★★
Bespeelbaarheid	★★★★★
Geluid	★★★★★
Prijs/kwaliteit	★★★★★
OORDEEL	★★★★★

■ **WE VONDEN GOED** Kwaliteit; veelzijdigheid; heerlijke hals; onovertroffen geluid

■ **WE VONDEN NIET GOED** Uiterlijk zal niet iedereen aanspreken; scherpe onderdelen

TEYE ELECTRIC GYPSY LA INDIA S

PRIJS: € 4990,-
LAND VAN HERKOMST: VS
TYPE: elektrische solidbody-gitaar
BODY: mahonie met aluminium bovenblad
HALS: mahonie
TOETS: ebben
FRETS: 24, medium
MENSUUR: 648 mm
HARDWARE: Grover tuners, Teye brug
ELEKTRONICA: 3 x Jason Lollar humbucker, 5-standenschakelaar, 2 x volumeregelaar, 1 x mastertoonregelaar, 1 x 'mood'regelaar
KLEUR: n.v.t.
DISTRIBUTIE: Erick Determann, erick@teye.com
 06-55113460.
 Teye gitaren worden verkocht door Max Guitars in Den Haag en Tonika in Groningen
WEBSITE: www.teye.com

Rivalen

Zemaitis ong. € 3300,-
 PRS 25th Anniversary
 Custom 24 € 3395,-

De Teye La India S heeft een unieke klank en daardoor eigenlijk geen rivalen. Wie eenzelfde soort uiterlijk zoekt kan terecht bij de Metal Front-serie van het huidige (Japanse) Zemaitis, zie www.zemaitis-guitars.com. De prijzen in Europa liggen rond de 3300 euro en je zult ervoor naar Duitsland moeten. Een andere topklasse gitaar met veelzijdige geluiden is bijvoorbeeld de PRS 25th Anniversary Custom 24.

Een Strat-type schakelaar op een Les Paul-plek: Teye houdt zich aan geen enkele conventie

Het verhaal van Teye

Teye vertelt Gitarist hoe zijn prachtige gitaarlijn is ontstaan.

door Oscar Timans

Een Groningse flamencogitarist die in Texas elektrische gitaren gaat bouwen: hoe zit dat? Teye: "Da's een lang verhaal, heb je even? (*lacht*) Eerst speelde ik in bandjes: elektrisch gitaar, singletje uitgebracht, heel leuk. Maar mijn andere liefde was en is de klassieke gitaar, Spaanse klanken, flamenco! Die liefde was er al eerder dan die voor de rock 'n' roll. Voor flamenco moet je naar de bron, dus gelift naar Spanje! Ik werd 'artistiek geadopteerd' in een zigeunerfamilie in Cordoba. Ik leerde een meisje uit Amerika kennen en dat ben ik gevolgd naar de States.

Via via kwam ik in contact met Joe Ely. Joe bood me een baan aan en regelde mijn werkvergunning. Samen hebben we nummers geschreven en dat ging goed. Later hebben we een hele cd opgenomen. Toen zijn we op tournee gegaan. Ik woonde in zo'n grote Airstream caravan in Austin!

Toen het met Joe wat terug liep, heb ik een flamencogroep opgezet, samen met mijn vrouw; daar hebben we tien jaar mee gespeeld. We waren constant op tournee. In die jaren heb ik de elektrische gitaar nooit vaarwel gezegd. Ik bouwde altijd mijn eigen spullen: of omdat ik geen geld had, of omdat bestaande gitaren me niet bevielen. Bouwen was mijn hobby, de Spaanse gitaar was mijn vak. Op tournee had ik mijn zelfgebouwde elektrische gitaar altijd bij me en ik ben er aan de Oostkust alle winkels mee ingelopen. Iedereen was enthousiast! Mensen boden mij schrikbarende bedragen voor die gitaar. Dus heb ik de gok gewaagd en ben ik gitaren gaan bouwen. De bestellingen kwamen meteen binnen!"

Veel bouwers hebben geëxperimenteerd met andere materialen dan hout, meestal zonder veel (commercieel) succes...

"Man, ik heb een enorme wachtlijst! Ik maak maar zes of zeven gitaren per maand!"

De moodregelaar doet me denken aan een coilsplit die traploos te variëren is...

"Dat is de knop waarvan je zou willen dat je vrouw 'm had! Hoe het werkt, dat is toch niet interessant? In de gitaar zit de dop van een Coca-Cola-fles, die is gevuld met epoxy en er komen allerlei draden uit. Dat is mijn geheim.

Teye in zijn werkplaats in Austin, Texas

Het is zeer uitgebreid, het is geen variabele coilsplit en het is passief."

Zemaitis

Vertel eens wat over de Jason Lollar humbuckers die je gebruikt?

"Op mijn eerste gitaren zaten Seymour Duncans, gewoon gekocht in de muziekwinkel. Er zat er eentje tussen die helemaal te gek was. Die was niet leverbaar met verchromde kapjes, dus ik kreeg de kapjes los erbij. Ik moest de elementen zelf in was doppen en de kapjes erop zetten. Dat was niet de manier! Toen ben ik met Jason Lollar gaan praten. Hij stuurde me een setje, ik monteerde het en het was zo muzikaal, zo diep, zo lekker!"

In vergelijking met veel andere gitaren is de hals opvallend plat en breed...

"De hals kan worden aangepast aan de wensen van de klant. Standaard bouw ik een gitaar zodat ik 'm fijn vind spelen. Mijn ervaring is dat 99 procent van de mensen na een uurtje spelen mijn hals toch wel erg lekker vindt. Helaas zijn gitaristen gewend geraakt aan halzen waar je niet zo heel goed op kunt spelen, maar die de norm geworden zijn."

Gezien het innovatieve karakter van de elektronica, waarom gekozen voor een uiter-

lijk dat mensen wellicht aan een ander merk doet denken?

"Ah, Zemaitis! Bij het horen van die naam denk ik altijd aan wijlen mijn vriend Tony Zemaitis en niet aan de huidige reissue-gitaren. En een vergelijking met Tony is in mijn ogen altijd een groot compliment! Om met de Hollandse band Normaal te spreken: "t Kan beter aaaarngs op liek'n, dan naaaarngs op liek'n.' Ik gebruik aluminium om een bepaalde toon te krijgen en graveren is dan de logische oplossing om het mooi te maken. De gravering is volledig geïnspireerd door de Moorse cultuur. Maar eerlijk gezegd maakt het me niet uit of mensen mijn gitaren met andere vergelijken: ik bouw gewoon zoals ik het mooi, goed en lekker vind!"

What's next?

"Te veel om op te noemen! Ik ben met het ontwerp van een tremolosysteem bezig en met een buizenversterker die op alle volumes goed klinkt. En zo heb ik een prachtig leven, erg fijn gevuld! (*lacht*) ☺

